

PROBLEM

Resistent rajgræs giver udfordringer og tilpasning i sædskiftet

Ballebjerggård: Strategisk jordbearbejdning, et sædskifte med to vårafgrøder i træk og målrettet sprøjtning med Focus Ultra skal vende den negative udvikling på sjællandsk bedrift.

Af Carsten Fabricius, landskonsulent, Seges Innovation. På Ballebjerggård mellem Kalundborg og Holbæk har der i flere år været problemer med italiensk rajgræs. Arealet har været dyrket pløjefrit med dybe harvninger og kun vintersæd i sædskiftet. Det har givet opformering af rajgræs, som er svært at kontrollere.

En resistenstest viste, at ALS-midler ikke længere havde effekt, så det var nødvendigt at gøre noget drastisk. Derfor tog Thomas Drehn, der driver Ballebjerggård sammen med sin far Per Drehn, konsekvensen og foretog en strate-

gisk pløjning på den værste del af arealet. Effekten var dog ikke stor, da der var dybdeharvet i flere år, og frøene fra italiensk rajgræs var opblandet i hele pløjelaget.

Efterår 2022 startes op

I 2022 tog vi udfordringen op og planlagde de tre strategier, som skal vise os vej ud af rajgræsproblemet. I efteråret blev der i VKST-parcellen etableret efterafgrøder med harvning. Her blev optalt det mindste antal rajgræsplanter i efteråret af de tre parceller.

Thomas Drehn udførte en overlig discharvning efter

høst og harvede igen i november. Her blev den største fremspiring af rajgræs optalt med 103 planter per kvadratmeter.

Seges lod stubmarken ligge uberørt for at få et stort henfald af rajgræsfrø på jordoverfladen.

Foråret 2023 sås vårbyg

Alle tre parceller blev nedvisnet med glyphosat og sået med vårbyg i foråret 2023 med Bednar disc-såmaskine.

De to parceller fra VKST og Thomas Drehn blev også harvet med tandharve i 5-8 centimeters dybde. Seges-parcellen skulle sås direk-

te for ikke at fremprovokere nyt græsukrudt. Men et tæt område med mange rajgræs gjorde, at en harvning i tre centimeter var nødvendig.

På den tørre lokalitet i Nordvestsjælland var 2023 ikke et godt vårbyg-år. De var meget hårdt ramt af forårstørken. Til gengæld så missionen med at dyrke vårbyg som IPM-indsats ud til at give fuld effekt. Fremspiringen af rajgræs var lille, og ved høst var der stort set ingen aks fra rajgræs at se i parcellerne. Til gengæld var udbyttet ringe med 3,7 ton per hektar til VKST, 3,15 ton til

Rajgræs er stadig et stort problem i marken hos Ballebjerggård. Til højre i billedet ses parcel uden efterafgrøder, hvor der er meget rajgræs. Foto: Leif Kildeby, VKST

Serie om græsukrudt

Gennem tre år afprøver 10 landmænd nye veje til at bekæmpe problematisk græsukrudt i deres marker. De 10 bedrifter er markeret på kortet. Vi er nu i år tre - følg med hver måned i 2024 og lidt ind i 2025.

Hver måned præsenteres problemet og tre løsninger i form af tre forskellige IPM-strategier - fra landmanden, konsulenten og Seges. De tre løsninger er blevet afprøvet og sammenlignet i praksis i en forsøgsmark med storparceller hos landmanden. Til sidst konkluderes på, hvad der virkede bedst mod det problematiske græsukrudt.

Thomas og 2,7 ton til Seges.

Forår 2024 sås hestebønne

Jeg skal prøve noget helt nyt i år i 2024 - nemlig hestebønner, som vi aldrig har haft i sædskiftet før, sagde Thomas Drehn efter 2023-sæsonen.

Det var vi alle tre med på, både for at bibeholde en vårafgrøde to år i træk og for at kunne anvende Focus Ultra mod rajgræs i foråret. Derudover er der kun sprøjtet med Fighter 480 mod tokimbladet ukrudt.

Thomas Drehn er spændt på at håndtere hestebønnerne i høst og bruge dem i foderblandingen. Hvis det går godt,

Landmanden

LØSNING 1

Der er etableret flotte hestebønner i marken - og med meget lille forekomst af rajgræs. Etablering med harvning i landmandens parcel har givet ensartede hestebønner. Til højre ses pløjning før såning af hestebønner (konsulentens parcel).

Thomas Drehn driver Ballebjerggård ved Føllenslev på 328 hektar med sin far. De har maskinfællesskab

Efterafgrøde, tandharvning og høj udsædsmængde skal minimere rajgræs

- Efter høst af vårbyggen sidste efterår valgte jeg at så en efterafgrøde - olieræddike. Den blev etableret med en tandharve. I foråret blev den nedvisnet med glyphosat, 950 gram aktivstof, for at bekæmpe både olieræddike og rajgræs-tuer. Jeg valgte at harve med min tandharve i foråret inden såning af hestebønnerne for at løsne jorden til dem, siger Thomas Drehn.

Hestebønnerne blev sået 18. april, hvor der i det svære forår lige var et kort tidsrum at få sået dem i. Sorten er Capri. Jeg har sået 55 planter per kvadratmeter, siger han.

- Min største udfordring var egentlig at håndtere hestebønnerne i min Bednar såmaskine, hvor valsen til udmadning var udfordret. Men det gik alligevel fint med etableringen, fortæller Thomas Drehn.

I parcellen er der nu en god og ensartet fremspiring af hestebønnerne. Og ved gennemgang af marken midt i juni var der kun ganske få rajgræs at se.

Focus Ultra har haft en god effekt, og ved vurdering på skeletter af rajgræs er der kun en lille fremspiring.

Den tætte hestebønne-afgrøde sikrer, at der ikke sker nyfremspiring af rajgræs hen over sommeren, hvor hestebønner ellers ofte bliver mere åbne.

- Jeg havde planlagt at sprøjte med Centium mod fuglegræs inden fremspiring af hestebønnerne. Men det kunne ikke udføres på grund af regn efter såning, siger Thomas Drehn.

Der står en del fuglegræs og enårig rapgræs i bunden af hestebønnerne.

Min strategi:

- Vårafgrøde med hestebønner.
- Efterafgrøder i efteråret.
- Bekæmpelse med Focus Ultra.